

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 14 grudnia 2022 r.

Poz. 6952

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE Nr 151/2022 WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XLI/314/2022 Rady Miejskiej w Lipnie z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli z placówek oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Lipna.

Uzasadnienie

W dniu 8 listopada 2022 r. Rada Miejska w Lipnie działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 72 ust. 1 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 1762 z późn. zm.) – zwanej dalej ustawą – podjęła powyższą uchwałę.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru 14 listopada 2022 r.

Zawiadomieniem z 25 listopada 2022 r. znak: WNK.IV.4131.158.2022 organ nadzoru wszczął postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały. W odpowiedzi na zawiadomienie Burmistrz Miasta Lipna w piśmie z 30 listopada 2022 r. (znak: C.U.W.4424.58.2022) nie zakwestionował argumentacji organu nadzoru. Jednocześnie poinformował, że na najbliższej sesji Rady Miejskiej w Lipnie zostanie podjęta nowa uchwała uwzględniająca w całości uwagi organu nadzoru.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje.

Zgodnie z brzmieniem art. 72 ust. 1 ustawy, niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

Powyższe uprawnienia zachowują nauczyciele po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne (art. 72 ust. 4).

Organ nadzoru zauważa, że z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania jej postanowień na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego. Oznacza to że, w jej treści nie mogą być zamieszczane regulacje nie znajdujące uzasadnienia w normie zawierającej delegację ustawową do jej podjęcia.

W § 1 załącznika do uchwały Rada określiła krąg podmiotów uprawnionych do korzystania z funduszu zdrowotnego, jednocześnie uzależniając powstanie uprawnienia do pomocy zdrowotnej nauczyciela od zatrudnienia „co najmniej w połowie obowiązującego wymiaru zajęć”. Powiązanie uprawnienia do pomocy

zdrowotnej z wymiarem zatrudnienia wykracza poza delegację ustawową. W ramach delegacji z art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela nie mieści się upoważnienie do określania kręgu osób uprawnionych do uzyskania pomocy zdrowotnej, gdyż ustawodawca uczynił to już w samej delegacji. Opowiedzenie się za takim poglądem potwierdza art. 72 ust. 4 Karty Nauczyciela, stwierdzający, że możliwość korzystania z dodatkowych uprawnień zachowują nauczyciele po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. W przypadku nauczycieli wymienionych w art. 72 ust. 4 ustawy prawo do świadczeń nie jest powiązane z wymiarem zatrudnienia, lecz zawodem nauczyciela (vide: wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt II SA/Rz 1360/20). W ocenie organu nadzoru powołany przepis art. 72 ustawy przyznaje wyraźnie prawo do tej pomocy nauczycielom korzystającym z opieki zdrowotnej a za wadę należy uznać określenie kręgu adresatów, do których będzie kierowana pomoc zdrowotna, jak również dokonanie tego w sposób odmienny aniżeli uczynił to ustawodawca. Ponadto podkreślenia wymaga fakt, że katalog podmiotów uprawnionych do korzystania z funduszu zdrowotnego określony w § 1 regulaminu będącego załącznikiem do uchwały jest odmienny od katalogu wskazanego w § 1 samej uchwały z którego wynika, że „tworzy się fundusz na pomoc zdrowotną dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Lipna”.

Należy również zaznaczyć, że delegacja ustawowa nie daje Radzie podstaw do nałożenia na Burmistrza obowiązku powołania komisji do rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli o której mowa w § 4 regulaminu (dodatkowo Rada określiła skład osobowy ww. komisji). W ocenie organu nadzoru Rada wykroczyła w tym przypadku poza zakres upoważnienia ustawowego. Art. 72 ust. 1 ustawy uprawnia jedynie do określenia warunków i zasad przyznawania pomocy. Jednocześnie należy zauważyć, że określenie sposobu wykonywania uchwały należy do kompetencji organu wykonawczego gminy. Stosownie do treści art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa oraz określa sposób wykonywania uchwał (art. 30 ust. 2 u.s.g.). Dlatego ewentualna decyzja o powołaniu komisji, czy zespołu opiniującego wnioski, określenia jego składu i trybu działalności, należy do organu wykonawczego gminy.

Ponadto biorąc pod uwagę brzmienie art. 72 ust.1 ustawy organ nadzoru stwierdza, że ponad delegację ustawową wykracza załącznik do regulaminu stanowiący wzór wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej. Powołany przepis ustawy (jak i inne obowiązujące przepisy prawa) nie uprawnia Rady do określania w niniejszej uchwale wzoru wniosku o udzielenie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej. Jest to materia związana z wykonywaniem uchwały i należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego gminy. Jak wskazano już wcześniej wynika to z treści art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że: „Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa”. Rada Miejska nie jest uprawniona do regulowania tych kwestii w przedmiotowej uchwale. Kwestionowane regulacje wkraczają bowiem w kompetencje wójta (w tym przypadku burmistrza).

Organ nadzoru podkreśla, że nie czyni zarzutu wobec samego posługiwania się przez uprawnionych wzorem wniosku o świadczenie, opracowanego np. przez Urząd Miasta. Oczywiście dokumenty takie mogą być używane przy ubieganiu się o pomoc zdrowotną, jednakże organ stanowiący nie jest uprawniony do ustalania wzoru takiego dokumentu, jako załącznika do uchwały.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym: „Uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne”. W wykładni cytowanego przepisu podkreśla się kryterium "istotnego" naruszenia prawa, za które uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Do nich zalicza się między innymi naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także przepisów regulujących procedury podejmowania uchwał. Zobowiązanie do przestrzegania zakresu kompetencji wynika z art. 7 Konstytucji RP. Po analizie opisanych uchybień w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć je do kategorii istotnych naruszeń prawa, stanowiących podstawę do jej wyeliminowania z obrotu prawnego w całości. Mając na uwadze przedstawione okoliczności sprawy, Rada Miejska w Lipnie podejmując uchwałę nr XLI/314/2022 w sposób istotny naruszyła wskazane przepisy Konstytucji RP oraz przywołanej ustawy, co skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały w całości.

Na powyższe rozstrzygnięcie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski
Mikołaj Bogdanowicz